

Az őszi zarándoklat Békésben

Békés olyan tája hazánknak, amelyet különösen sok csapás ért történelme folyamán. A török uralom elmúltával szinte elnéptelenedett ez a vidék. Egy osztrák 'hadtápos' kapta meg érdemei elismeréseként az óriási területet a 17. században III. Károly királytól. Harruckern György élelmezési hadbiztos a bárói rang mellé kapta majd három vármegye területét. Jó szervező képességének köszönhetően felvidéki szlovákokat és német telepeseket hozott nagy számban azzal, hogy a megélhetésükhöz komoly támogatást adott.

A zarándokcsapat az ókigyósi Wenckheim kastély előtt

Mivel fiú utód nélkül maradt a család, a birtok java része beházasodás révén a Wenckheim családhoz került. Gazdag osztrák familia volt ez is, akik szintén felelősséget éreztek az ott élőkért. A terület tovább fejlődött.

A gyulai Nádi Boldogasszony templomban, Apor Vilmos egykori plébániatemplomában láttuk mindkét család síremlékét.

Természetesen boldog Apor Vilmosra is emlékeztünk a templomban végzett szentmise kapcsán egy másfajta, hősiességvállalás példájaként: győri püspökként életét áldozva védte meg az elbűjt asszonyokat, lányokat a szovjet katonáktól.

Gyulán a szép időben maradandó élményt adó sétát tettünk, aminek során meglátogattuk Erkel Ferenc szülőházát. A nemrég átépített múzeum sok új ismeretet adott nagy zeneszerzőnkéről, munkásságáról.

A 15. században épült gyulai vár a nagyon kevés épnek mondható magyarországi erődítmény egyike. A vár története is ad példát felelősségvállalásra, áldozatra. Kelecsényi László vezetésével a maroknyi védősereg kilenc hétig állta a török ostromát az akkor már elavultnak számító, rommá lőtt várban.

Védelmi jelentőségét elvesztett ugyan, de talán ennek köszönheti megmaradását, mert nem volt az I. Lipót által, a 17. században elrendelt elpusztítandó végvárok között.

A várban ma érdekes kiállításon kaptunk ismereteket a valaha volt várbeli életről.

Úgy alakult, hogy ez a békési zarándoklatunk a felelősségvállalásról szólt. Különböző korokban, különböző történelmi és élethelyzetekben talákoztunk a felelősségvállalás példáival, olyan személyek emlékével, akik egész életükkel, vagy egy eseménnyel váltak példaképpé.

A Tisza család, különösen pedig Tisza Kálmán és fia, Tisza István ebbe a sorba tartoztak egész életükkel.

Tisza Kálmán 1875-ben éppen egy Wenckheim vezette kormányban lett pénzügyminiszter, majd 1890-ig miniszterelnök volt. Kormányzása idején jelentő fejlődés zajlott Budapesten (Opera, Parlament), de politikai téren is elismert volt működése.

Tisza István háromszor is volt miniszterelnöke az országnak, tevékenységében hazája iránt elkötelezetten harcolt az osztrák részrehajlás ellen.

A századforduló viharos időszakában négy merényletet követte el ellene, a negyedikbe belehalt. 1918. október 18-án, a Károlyi féle forradalom kitörése napján lőtték agyon villájában, feltehetően frontról hazatért, a szocialisták által felhergelt katonák. Merényletői őt tették felelőssé a világháború kitöréséért, pedig a monarchia tanácsában egyedül ő szólalt fel a hadüzenet ellen. A Tisza család geszti mauzóleumában a Himnusz eléneklésével imádkoztunk a magyar történelem két kiemelkedő személyiségeért.

Utunk végén, Békéscsabán a fiatal Munkácsy Mihályra emlékeztünk abban a házban, ahol ma 21 festménye látható, de amelyben a 6 évesen árvaságra jutott fiú sokáig élt befogadó rokonainál.

Nevelős Géza